

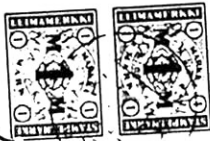
Madetojan kadusta olen kirjoittanut ennenkin, muistan, että jo silloin kohta neljännesvuositasata sitten, jolloin ite Madetoja viimeisen kerran vieraili Oulussa. Tapahtui vanhan Kaiun aikaan. Toimittaja kutsuttiin yhtäkkiä kesken päivin lounaalle Kauppaklubiin, joka silloin asui vanhaa Rauhala. Oli sarkahousut ja saappaat, liekö ollut pikkutakkikin samaa maata, sofa-muistoja, toimittajalla nimittäin. Ujostutti mennä, kun oli niin kuuluisa vieras, mutta ei siinä kauan tarvinnut istua, ennen kuin huomasi, ettei professori sivuosoita huomannut, hyvä kun huomasin joskus pääasiakaan. Juhlakonsertissakin sitten, muistelen, pysähtyi kesken kaiken, niin että kapellimestarin, joka itsekkin istui ensiviulusa, piti sanoa jotain, mahtoi näyttää "strokalla", missä oltiin menossa...

Tulin tähän Madetojan katuun siitä, kun taas kerran jouduin — Bäckgatanille, josta edellisessä pakinnassani puhun, Ojakadulle, joka sitten aikanaan sai Asemakadun nimen. Tämä Asemakatu päättyy, kuten tiedämme, Madetojan puistoon. Vai tiedämmekö? Onko se nyt varmasti Madetojan puisto? "Matteenojan" patsas siellä kyllä on, sen me näemme. Kaikki eivät kuitenkaan kuulu näkevän, sii-

täkin minun piti puhua. On valitettu, etteivät turistit löydä Madetojaa, vaikka tietäisivätkin, että on. Että Madetoja seisoo väärässä paikassa, syrjässä, näkymättömissä. Pitäisikö siirtää? En ole samaa mieltä, kai se nyt kaupungin matkailulautakunnan opasteissa, lehtisissä, näkyy, voidaan ainakin panna näkymään, mikä ettei voitaisi panna siistiä viittaakin Asemakadun ja Torikadun kulmaan.

Luulen tietäväni, että Ouluseuran hallituksessa on keskusteltu virallisen ehdotuksen tekemisestä: Ojakatu, joka nyt on pätkä Torikadusta torille, jääne Bäckgatan-Ojakadusta, voitaisiin erinomaisen hyvin ristiä tai kastaa, jos nämä kristilliset termit sallitaan, Leevi Madetojan kaduksi. Nimenomaan Leevi Madetojan kaduksi, ettei kävisi niin, että jos on vain Madetojan katu, niin oululaiset anno 2000, turisteista puhumattakaan, luulevat, että tässä meidän Kaupunginojassamme on joskus ollut mateita. Tyylikäs katu olisi-kin tämä Madetojan nimikkokatu, poliisilaitos ja Byströmin tanykyinen sosiaalivirasto, musiikkiopisto ja tuomiokapituli... Vastapäätä pieni Leevi Madetojan puisto ja puistossa nuoren säveltäjän patsas.

Kertoivat, liekö ollut johonkin

*Täten valtuutan
mieheni Kyösti Kallion
puolesta nimittäin
Oulun kaupungissa
omistamassani
talon ja tontin
Nivalassa 27 pⁿⁱ elok 1920
Kaisa Kallio*

*Todistava A.
Ida Oksanen & Minni Ruitala
Kirikkokatu 38 Helsinki
Risto Virho*

jo painettunakin, että Kyösti Kalliolle nimettäisiin oma puistonsa, minne, en muista, eikä sillä väliäkään. Miksi presidentillemme puisto periferiaan? Miksi ei sinne, mihin hänen nimensä ja persoonansa edes jollakin tavalla liiityy? Katsokaa-pa tässä olevaa kuvaa! Siinä on Heikkilän emännän todistettu nimikirjoitus. Valtuuttaa Kyöstinsä myymään tontin... Kirikkokatu 38, sanoo Risto Virho, kaupungin isännöitsijä. Häneltä puuttuvat todistajat, mutta kai minä kelpaan. Se talo purettiin vanhan Matilan talon eteläpuolelta, joten tontti liiityi Heinälinnan, Matilan pihapiiriin ja Lipposten, Torikatu 39, väliin muodostuneeseen aukioon. Siinäpä sopiva puistikko, Kyösti Kallion nimikkopuisto! Kaiken lisäksi Kallioiden nimi ja muisto liiityy toiseenkin samaiseen Matilan museokorttelinpuolikkaan taloon, nimittäin Torikadun varrella olevaan n:o 37, edellistä läheisemmin liiityykin. Siitä kävivät Kallioiden lapset yhteislyseota, Vieno, maisteri (?), Kerttu, nykyinen opetusneuvos Saalasti, ex-ministeri ym., Veikko, Heikkilän isäntä Nivalassa, ja Kalervo, tuleva taiteilija. Pojat muuten esiintyvät äskettäin tullessa Veikon luokkatoverin (nimimerkki Tohtori Paracelsus) vellejä koulu-muistoja kihisevässä kirjassa Oli Oulu ja lääkärikoulu (Alean kustantama). Vanha naapuri Kustaa Lipposen muistaa hyvin, että Kalervo jo poikasena oli hyvä käsistään. Hän kävi Isolan Väinön kanssa Lipposen verstaassa luistinpuita vuoleskelemassa, ja siistiä työtä teki, kaikesta näki, että oli tunto sormenpäissä. Kuuluisa kuvanveistäjä miehestä sitten tulikin.

Vanhin Lipposen muistissa oleva naapuritontin omistaja oli merimies Lindström. Silloin oli pihan puolella vain pieni yksi-huoneinen mökki. Lindström oli seilannut 40 vuotta ja oli sitten loppuajat Aströmillä yövahtina. Hän möi tontin postiljooni Jaako Isolalle, joka heti rupesi rakentamaan. Näin syntyi nykyinen Torikatu 37, kahdessa osassa tosin. Isola möi sitten Kalliolle, mutta jäi itse vuokralaiseksi. Myös itse Kyösti, jonka Kustaa monta kertaa ehti ikkunastansa nähdä, yöpyi usein lastensa luona. Sitten möi Kallio veturinkuljettaja Ape Räisénille. Räisén oli kertonut, että kun hän maksoi käteisellä, oli Kallio omaloitteisesti pudottanut hintaa tuhannella markalla. Räisén möi sitten metsänhoitaja Reino Kallio Punttalalle. Uskoo pois, toinen ristimänimi tosiaan — Kallio.